

Datum
2016-11-23Diarienummer
KSN-2016-0467

Kommunfullmäktige

Finansrapport avseende perioden 1 januari – 30 september 2016

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att med godkännande lägga rapporten till handlingarna.

I avgörandet deltagande

Marlene Burwick (S), Fredrik Ahlstedt (M), Erik Pelling (S), Caroline Hoffstedt (S), Ulrik Wärnsberg (S), Loa Mothata (S), Rickard Malmström (MP), Iona Szatmári Waldau (V), Mohamad Hassan (L), Stefan Hanna (C), Jonas Segersam (KD), Simon Alm (SD), Linda Eskilsson (MP), Mats Gyllander (M), Markus Lagerquist (M)

Uppsala 23 november 2016

Marlene Burwick/Ingela Persson

Ärendet

Finansrapporten utgör dels en redovisning av de finansiella positioner som Uppsala kommun har dels en avstämning av i vilken utsträckning den finansiella verksamheten bedrivs i enlighet med fastställd policy och tillhörande riktlinjer.

Föredragning

Under hela 2016 har vi sett en fortsatt sjunkande ränta där både nyupplåning och refinansiering kunnat göras till historiskt låga räntenivåer.

Sjunkande räntenivåer har medfört att refinansiering av kommuncertifikat som Uppsala kommunen ger ut nu fortlöpande sker till en nivå kring minus 0,4-0,5 procent. Kommuncertifikat används vid upplåning för tre till sex månader med en ränta som bestäms utifrån den rörliga tremånadersräntan Stibor 3M. Negativa räntor på upplåning betyder att vi erhåller ränta när vi lånar.

Riktlinjerna för lånestockens förfallostruktur är att högst 40 procent får förfalla inom ett år samtidigt som minst 20 procent ska ha en kapitalbindning på mer än tre år. Av lånestocken,

inklusive kreditlöften, förfaller 30 procent inom 12 månader och 26 procent efter mer än 3 år. Lånestocken är justerad i så motto att andelen lån som förfaller inom 12 månader har ökat medan andelen som förfaller efter tre år är oförändrad. Det är både ett resultat av att befintliga lån har närmat sig sin förfallodag samtidigt som flera refinansieringar av lån har gjorts med längre kapitalbindning.

Riktlinjerna för räntebindning är att värdet ska hållas över 1,5 år men under 4 år. Genomsnittlig räntebindningstid per den 30 september har ökat i relation till tidigare rapport avseende juni månad från 1,81 till 1,93 år.

De kommunala bolagens genomsnittliga upplåning från internbanken, exklusive koncernkontot, är 8,0 mdr kronor under perioden januari - september 2016. Genomsnittlig räntekostnad är fortsatt sjunkande och var 1,93 procent för perioden.

Kommunens placeringar görs i den av kommunen startade pensionsstiftelsen för att avkastningen på det placerade kapitalet ska matchas mot framtida pensionskostnader. Per den 30 juni har Uppsala kommun ett kapital om 335 miljoner kronor placerat i stiftelsen och har under året haft en avkastning om 3,37 procent på placeringen.

Elterminer är kontrakt på priser för framtida leveranser av elenergi till Uppsala kommun och del av de helägda bolagen. **Riktlinjerna** för elhandel finns i elhandelsstrategin där elterminer succesivt ska handlas enligt en i förväg bestämd trappa. Vid leveransperiod ska all handel vara genomförd.

Den genomsnittliga kostnaden för el under 2016 ligger nu på 31 öre per kWh vilket är 5 öre lägre än det vägda priset för 2015. Handel med elterminer avseende 2017 och senare har hitintills under 2016 gjorts till nivåer kring 20 öre per kWh vilket ger fortsatt sjunkande elkostnader.

Ekonomiska konsekvenser

Sjunkande räntor betyder lägre kostnader för finansiering av våra bolags investeringar och befintliga anläggningar. Vi har sett sjunkande räntor under en längre tid vilket gett stegvis sjunkande räntekostnader. Stegvis genom att gamla lån ersätts med nya till lägre ränta vid lika ränte- och kapitalbindningstid.

Dessa kostnadsreduktioner bidrar till de resultatförbättringar som merparten av våra bolag uppvisar. Den fråga som många ställer sig är när räntorna åter kommer att stiga och i vilken utsträckning det ska ske. De priser som marknaden uppvisar för antingen lån med lång löptid eller ränteswopar med lång giltighet indikerar att en ränteökning ligger ett antal år bort. I detta läge kan därför en strategi vara att kombinera korta lån med ett ökat antal riktigt långa.

FINANSRAPPORT**SEPTEMBER 2016****Internbankens upplåning**

Internbankens genomsnittliga upplåning var 6,9 miljarder kronor under januari – september. Den genomsnittliga räntan för kortfristig upplåning blev -0,37 procent och 1,37 procent för den långfristiga upplåningen. Sammanlagd genomsnittsränta blev 1,17 procent.

Internbankens genomsnittliga upplåning och ränta januari - september 2016

Belopp i mnkr	Ack. medelsaldo	Ack. ränta	Ränta (%)
Koncernkonto	197	0,00	0,00
Kommuncertifikat	633	-2,29	-0,48
Övriga kortfristiga lån			
Kortfristiga lån	831	-2,29	-0,37
Obligationslån	3087	5,76	0,25
Övriga långfristiga lån	3000	43,24	1,92
Derivat		13,74	
Långfristiga lån	6087	62,74	1,37
Internbankens upplåning	6918	60,45	1,17

Refinansieringsrisk

För att begränsa refinansieringsrisken får inte mer än 40 procent av lånestocken, inklusive garanterade kreditramar, förfalla inom de närmaste 12 månaderna och minst 20 procent ha förfall senare än 3 år.

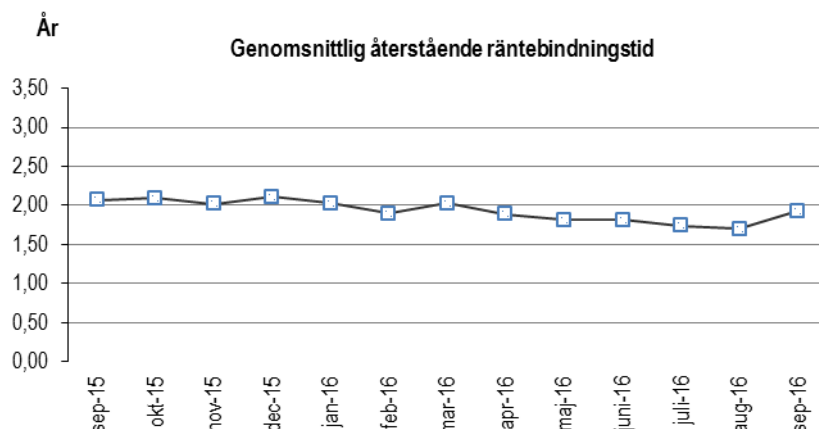
Vid slutet av september hade 30 procent av internbankens lån, inklusive beviljade kontokrediter, förfall inom 12 månader medan 26 procent har förfall senare än 3 år. Av kreditramen var 20 procent utnyttjad.

Belopp i mnkr	Mnkr	Andel
Förfall inom 12 mån	2 620	0,30
Förfall mellan 1 och 3 år	3 836	0,44
Förfall senare än 3 år	2 300	0,26
Upplåning inkl. ramar	8 756	1,00

Ränterisk

Den genomsnittliga räntebindningstiden i skuldportföljen, inklusive derivat, ska vid varje tidpunkt överstiga 1,5 år och får maximalt vara 4,0 år.

Vid slutet av september var den genomsnittliga räntebindningstiden för skuldportföljen 1,93 år.

Betalningsberedskap

För att säkerställa en tillfredsställande likviditetsreserv ska koncernfinansfunktionen säkerställa att likvida medel som motsvarar tre månaders nettoutflöde finns att tillgå.

Kreditramarna består av kontokrediter på 4 affärsbanker och ett certifikatsprogram, sammanlagt 3,5 mdr SEK. Därutöver finns ett ECP (europeiskt certifikatsprogram) om 150 miljoner USD som för närvarande inte är aktiverat. Uppsala kommuns nettoutbetalningar per månad varierar mellan 0 och 300 miljoner SEK. Vid utgången av september var 20 procent av kreditramarna utnyttjade.

Belopp i mnkr	Limit	Utnyttjat	Kvar att utnyttja	%
Kontokrediter *	2 000		2 000	100,0
Certifikatsprogram	1 500	700	800	53,3
Kreditramar och utnyttjande	3 500	700	2 800	80,0

*varav 1500 är gemensam för kommunkoncernen

Internbankens utlåning till kommunala bolag

Syftet med intern utlåning är att samordna kommunkoncernens medel för att minimera den totala finansieringskostnaden. Denna utlåning ska i första hand göras på så sätt att ränterisk inte uppstår för internbanken.

Utlåning till kommunens företag grundar sig på de ramar och villkor om räntetillägg och borgensavgifter som kommunstyrelsen beslutat.

De kommunala bolagens genomsnittliga upplåning från internbanken januari - september 2016

Belopp i mnkr	Ack. medelsaldo	Ack. ränta	Ränta (%)
Uppsala Stadshus AB	1340	16,41	1,63
Uppsala Vatten & Avfall AB	1346	15,65	1,55
Uppsala kommuns Fastighets AB	520	6,73	1,73
AB Uppsala kommuns Industrihus	290	3,93	1,81
Fyrishov AB	305	3,79	1,66
Uppsala Parkerings AB	130	1,81	1,86
Uppsala Konsert & Kongress AB	18	0,36	2,67
UK Skolfastigheter AB	3633	60,25	2,21
UK Sport- och Rekreativfastigheter AB	259	3,85	1,98
UK Förvaltningsfastigheter AB	155	2,89	2,49
Lån från Internbanken	7995	115,67	1,93

Genomsnittligt under januari - september var knappt 8 miljarder kronor, exklusive saldo på koncernkonto, utlånat till bolagen till en genomsnittlig ränta på 1,93 procent.

Bolagens*) genomsnittliga utnyttjande av koncernkonto under samma period var 344 miljoner kronor och räntekostnaden 0,04 procent. Den genomsnittliga inlåningen var 152 miljoner kronor och ränteintäkt 0,00 procent.

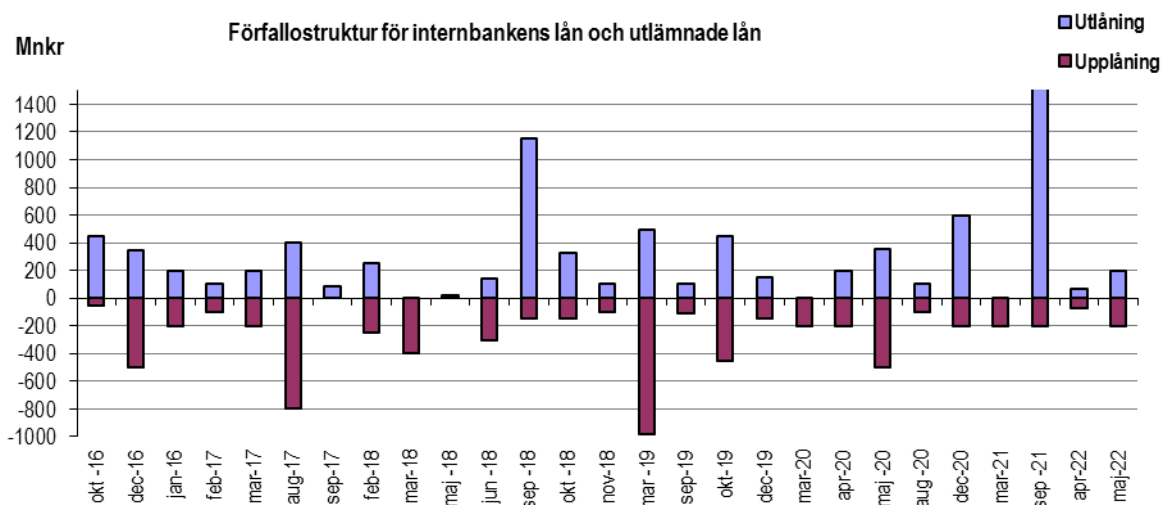
*) inklusive Uppsalahem AB

Uppsalahems upplåning och genomsnittsränta

Uppsalahem AB har egen finansfunktion och finansierar sig direkt på penningmarknaden. Bolagets nettoupplåning, dvs. upplåning, placering och saldo på koncernkonto, var 6,1 miljarder kronor den 30 september. Den momentana genomsnittsräntan var 1,70 procent samma dag och genomsnittlig räntebindningstid 2,76 år.

Förfallostruktur för internbankens upplåning och utlåning

Nedanstående diagram visar kommande förfall för internbankens externa upplåning samt vidareutlåning till de kommunala bolagen.

Av de lån som ursprungligen togs för markköp i Ulleråker förfaller 400 mnkr i augusti 2017 och 500 mnkr i mars 2019.

I september 2018 och september 2021 förfaller 1,0 mdr respektive 1,4 mdr av internbankens utlåning till kommunala fastighetsbolag.

Finansiella placeringar

Placeringar bör förvaltas så att mesta möjliga avkastning till accepterad risk skapas.

Internbanken förvaltar sedan 2014-06 finansiella placeringar om 309 mnkr för framtida pensionsutbetalningar genom Uppsala läns pensionsstiftelse. Placeringarna är fördelade på aktier och räntor som i båda fallen sker genom fonder. Den genomsnittliga avkastningen var under september månad 0,4 procent.

Uppsala kommuns borgensåtaganden

Kommunfullmäktige ska minst en gång varje mandatperiod besluta om principer för kommunens borgensåtaganden.

Kommunledningskontoret ska rapportera halvårsvis till kommunstyrelsens arbetsutskott. I september var borgensåtagandena 385 mnkr varav 315 för en 25-årig borgen för innebandy- och friidrottsarena.

	2016-09-30	Mnkr
Borgensåtaganden/förlustansvar för småhus		3
Borgensåtaganden för externa föreningar och företag		378
Borgensåtaganden för pensionsförpliktelser		5
Summa borgensåtaganden		385

Aktuellt innehav av elterminer

Aktuellt innehav av elterminer och hur de fördelar sig i relation till fastställd elhandelsstrategi ska rapporteras till kommunstyrelsens arbetsutskott kvartalsvis.

Kostnaden för elenergi under 2015, inklusive tillkommande avgifter för elhandel, hamnade på 36 öre per kWh. Elhandel sker i Euro vilket enligt finanspolicyen medför att förvärv av elterminer måste prissäkras till svenska kronor. Denna prissäkring görs samtidigt som elterminerna köps. För 2015 var Euron säkrad till en kurs på eller strax över 9 kronor per Euro medan säkringskursen för 2016 ligger något högre. Som högst är den säkrad till 9,15 kronor och som lägst till 9,00.

Priset på elenergi för 2016, inkl. avgifterna för elhandel, bedöms nu hamna på högst 31 öre per kWh genom fortsatta låga priser på de elterminer som succesivt köps in. Detta pris är ca 5 öre lägre än det genomsnittliga vägda priset för 2015. Den handel som skett under hösten 2015 gjordes på en prisnivå som för en enskild vintermånad under början av 2016, januari till mars, ligger strax över 20 öre per kWh. De årskontrakt som vi har för 2016 handlades till del under 2013 på en prisnivå om 35 öre per kWh. Det medför att de låga priser som vi ser nu successivt slår igenom på vårt pris i takt med att nya elterminer får allt större vikt i priset för ett år. För 2017 har elterminer handlats motsvarande 96 procent av energibehovet och det vägda priset på dessa elterminer, inkl handelsavgifter, ligger just nu på 27 öre per kWh.